

efter stemme imod Lovforslaget. Jeg indtager nemlig det Standpunkt, at jeg ikke er istand til stemme for det foreliggende Lovforslag, og uden at komme vidtløftig end paa de Betragtninger, som jeg jo altid har gjort gjældende, skal jeg kortelig pointere mit Standpunkt. Naar det saaledes tilveiebragte Flertal i Thinget nu stemmer for Jernbaneloven, da forekommer dette mig efter de Udtalelser, som her foreligge, at være af høist forskjelligte Betægningsgrunde. De Fleste have udtalt sig for, at de stemme for denne Lov, fordi man derved igjen kommer igang med Jernbanebygninger, og at, naar der er gjort en Begyndelse, saa haaber man, at det ikke ogsaa skal være en Afslutning, men at man da vil fortsætte i det Spor, som man er staaet ind paa (Naberg: Hør!) Det ærede Medlem fra Lemvig siger „Hør!“, og han hører vel saaledes utvivlsomt til dem, der have denne Betragtning, og jeg tror, at der er Mange, der have den samme Anskuelse. Ogsaa jeg tror, at naar vi nu paany ere komne ind paa Jernbanebygninger i enkelte Dele af Landet med foreløbig Tilfidsættelse af andre Landsdele, saa vil der ikke være nogen Magt saa stor, at den skulde kunne hindre en Fortsættelse paa den samme Vej. Andre ærede Medlemmer, og dertil hører absolut den ærede Ordfører, synes at stemme for dette Lovforslag, fordi de netop anse dette som en Afslutning af Jernbanebygninger. Den ærede Ordførers Principer skal jeg ikke komme ind paa; thi de synes at være i den Grad fastede hultur til hulter, at jeg ikke er istand til at finde dem, og hvis det ærede Medlem selv kan finde dem, saa ere de ialtfald saa godt gjemte, at de i dette Lovforslag ere skulte for Offentligheden. Ærede Medlemmer gaa vistnok ud fra den Betragtning, at, naar vi nu endelig have arbejdet i 3 Aar paa disse Baner, saa slippe vi ikke, før vi faae dem, men saa skulle vi ogsaa dermed sige Stop for det Første. Dette skulde da være en Afslutning, og saa skulle vi først tage fat paa det, som jeg i Dieblittet anser for det Væsentligste, nemlig at bringe enhver Del af Landet ind i det hele Interessespørgsmaal, og altsaa faae Forholdet til de private Baner, navnlig paa Sjælland, ordnet, men hvorledes man er istand til at knytte nogenstahelt Lante om en Afslutning af vor Jernbanebygning til dette Lovforslag, kan jeg ikke forstaa. En Fortsættelse ligger i selve Lovforslaget med en saa nødvendig Konsekvens, at selv ikke den ærede Ordfører vil kunne modsætte sig den. Naar Banen fra Skjern til Herning først er bygget, hvorledes vil man saa kunne modsætte sig Silkeborg-Langebanelen? Og naar man endelig er kommen ind paa Faaborg-Ringebanen, saa er jo det eneste tænkelige Motiv for denne Bane en Forsettelse til Nyborg. Altsaa en Afslutning staa vi ikke ved; vi ere paany inde paa en Fortsættelse af at tilfredsstille alle de lokale Interesser i de enkelte Provindsler i Landet, og jeg gjent-

tager — hvad jeg vil gjentage saa ofte, jeg taler om Jernbanefager —, at dette er en Vej, som jeg tror i sig indeholder den allerførste Fare, thi er der Noget, som er istand til at dele vort Folks Interesser i to Leire, saa er det det, at blive ved at fortsætte paa denne Vej. Jeg ytrede forleden Dag, at jeg ikke var nogen Modstander af Jernbanebygninger, og at det i og for sig var en rigtig Anbringelse af vor Formue. Dette blev taget til Indtægt fra anden Side — jeg erindrer ikke fra hvilken — og jeg kommer derved til at pege paa et andet Punkt ved det foreliggende Lovforslag af en vis Betydning. Naar jeg taler om en Anbringelse af vor Formue, saa mener jeg dermed, at man, naar de øvrige Betingelser for et samlet Jernbanenet over hele Landet være tilstede, ingen Betænelighed kunde have ved at anbringe endog den væsentligste Del af vort Reservesond — altsaa af det, som jeg i egentlig Forstand kalder Statsformuen — i Jernbaner, thi selv om endog denne Anbringelsesmaade vilde give en mindre Rente, end Formuen vilde bære ved at henligge i rentebærende Papirer, saa vilde jeg dog anse det forsaarligt at indskrænke sig til en mindre Rente og at søge Erstatning i den Fordel, som Landet i Almindelighed vilde have af saadanne Jernbanelæg. Men det er ikke det, som vi her staa overfor. Ved Lovforslaget søger man at godkænde den Lante, at Jernbanebygningen skal paabegyndes og fortsættes ved at lade en vis Del af vort aarlige Overtud gaa ind i den ordinære aarlige Udgiftsbevilling, og derved altsaa anbringe en vis Del af det disponible aarlige Overtud. Ved dette Lovforslag er man kommen ind paa at fastslaa en Norm herfor, idet man billiger, at der dertil af det aarlige ordinære Overtud anvendes ca. 2 Millioner Kr. Det er efter min Betragtning i Principet forskjelligt fra det Kapitalanlæg, jeg figter til. Man kan meget vel sige, at det i Realiteten ikke gjør stor Forskjel, om man tager Pengene, der ere Produkt af det aarlige Overtud, eller tage dem af Reservesonden, det er dog Formue, det er rigtigt. Men i Principet vil man let se, at der dertil er en væsentlig Forskjel. Det er ikke nok at sige, at dette er forbigaaende, dette er kun for tre Aar, at denne Jernbanebygning skal foregaa. Jeg har allerede paavist, at den lader sig ikke standse med tre Aar; den vil med uundgaaelig Konsekvens blive fortsat, hvis man først er staaet ind paa den Vej at anvende 2 Millioner om Aaret til Jernbanebygning. Naar man altsaa er gaet ind paa den Betragtning, ser jeg ikke rettere end, at jeg maa anerkende overfor Regjeringen, at den ved denne Afgjørelse har vundet en væsentlig finantsiel Seir. Dette Overtud, som vi hidtil have haft paa vort aarlige Budget, har paa en vis Maade maattet volde den nuværende gjældende Regjering i ikke ringe Grad Besvær, thi i samme Grad, Overtudet har været betydeligt